

§ 1281

Selvitys Etelä-Suomen aluehallintovirastolle neuvolatoiminnan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon mitoituksista

HEL 2012-003830 T 03 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan neuvolatoiminnan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon mitoituksia koskevan selvityksen:

1. Yhtenäisen toimintaohjelman toimittaminen aluehallintovirastoon ja vastuuhenkilöiden nimeäminen

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden virastossa on valmistumassa yhtenäinen toimintaohjelma. Sosiaali- ja terveystieteiden virastopäällikkö hyväksyy toimintaohjelman marraskuun loppuun mennessä. Hyväksymisen jälkeen toimintaohjelma toimitetaan aluehallintovirastoon. Toimintaohjelmassa on nimetty myös vastuuhenkilöt.

2. Lääkäri- ja terveydenhoitajamitoitus opiskeluterveydenhuollossa

Sovitun työnjaon mukaisesti Helsingissä opiskeluterveydenhuollon palveluja annetaan sekä oppilaitoksissa että terveysasemilla. Oppilaitoksissa työpanos on kohdennettu asetuksen (338/2011) mukaisesti terveystarkastuksiin, sekä lisäämään opiskeluympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin alueilla. Asetuksen mukaiset sairaanhoitopalvelut annetaan terveysasemilla. Terveysasemilla työskennellään lääkärihoitaja työparimallilla, joten opiskelija voi saada myös työparin terveydenhoitajan palveluja. Tällä toimintakokonaisuudella turvataan opiskelijalle toimivat ja laadukkaat perusterveydenhuollon palvelut.

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden virasto tuottaa vuonna 2013 palveluja noin 57 200 Helsingissä opiskelevalle opiskelijalle. Syksyllä 2013 sosiaali- ja terveystieteiden viraston opiskeluterveydenhuollon resursseissa ei ole merkittäviä muutoksia kevään 2013 tilanteeseen verrattuna. Oppilaitoksissa (lukiot, aikuislukiot, ammatilliset oppilaitokset, ammattikorkeakoulut) työskentelee yhteensä 44,5 terveydenhoitajaa sekä yhdeksän psykiatrista sairaanhoitajaa opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Lisäksi yhdeksän terveydenhoitajan työpanos suuntautuu opiskelijoiden sairaanhoitoon terveysasemilla. Oppilaitoksissa työskentelee yhteensä 10 lääkärinä ja kahdeksan lääkärin työpanos suuntautuu opiskelijoiden sairaudenhoitoon terveysasemilla.

3. Toimenpiteet ja niiden aikataulutus terveydenhoitajamitoitusten saattamiseksi suosituksia vastaavalle tasolle neuvolatoiminnassa, kouluterveydenhuollossa sekä opiskeluterveydenhuollossa

Neuvolatoiminta

Vuonna 2014 äitiys- ja lastenneuvoloiden asiakasmääräksi on arvioitu noin 6 200 äitiä ja 40 860 lasta.

Vuoden 2014 budjettivalmistelun yhteydessä kaupunginhallitus osoitti Helsingin talousarvioesityksessä 1,4 miljoonan euron lisämäärärahan käytettäväksi neuvolatoimintaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvioesityksen 13.11.2013. Määrärahalla vakinaistetaan 17,5 määräraikaista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman määrärahalla toiminutta terveydenhoitajaa. Lisäksi palkataan kolme uutta terveydenhoitajaa. Vuonna 2014 neuvolatoimintaan varataan määräraha 193,5 terveydenhoitajan ja kahdeksan asiakastyötä tekevän osastonhoitajan palkkaamiseen. Neuvolatoiminnassa on vuonna 2014 yhteensä 201,5 terveydenhoitajatutkinnon suorittanutta työntekijää.

Neuvolatoiminnan terveydenhoitajamitoitus on suosituksia vastaavalla tasolla vuonna 2014.

Sosiaali- ja terveystieteiden tiedon mukaan aluehallintovirasto on todennut Suomen Terveydenhoitajaliitto STHL ry:n toimittamaan kyselyyn perustuen, että neuvoloiden terveydenhoitajamitoitus on voimassa olevien suositusten mukainen Helsingissä.

Kouluterveydenhuolto

Vuonna 2014 peruskoulujen oppilasmääräksi on arvioitu noin 46 600 oppilasta.

Vuonna 2014 kouluterveydenhuoltoon varataan määräraha 77,5 terveydenhoitajan ja yhden asiakastyötä tekevän osastonhoitajan palkkaamiseen. Kouluterveydenhuollossa on vuonna 2014 yhteensä 78,5 terveydenhoitajatutkinnon suorittanutta työntekijää.

Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajamitoitus on suosituksia vastaavalla tasolla vuonna 2014.

Opiskeluterveydenhuolto

Vuonna 2014 Helsingin oppilaitoksissa opiskelee opintotukilain (65/1994) mukaisia opiskeluterveydenhuoltoon oikeutettujen opiskelijoiden noin 55 700.

Vuoden 2014 budjettivalmistelun yhteydessä kaupunginhallitus osoitti Helsingin talousarvioesityksessä 1,0 miljoonan euron määrärahan

käytettäväksi ennaltaehkäisevän lastensuojelun palveluihin. Ehkäisevää lastensuojelua toteutetaan kunnan palveluissa kuten äitiys- ja lastenneuvolassa sekä muussa terveydenhuollossa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvioesityksen 13.11.2013.

Vuoden 2014 talousarviossa sosiaali- ja terveyslautakunnalle ehdotetaan määrärahan osittaista kohdentamista opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitopalvelujen vahvistamiseen. Kouluterveyskyselyjen mukaan ammattikoululaisten terveyskäyttäytyminen on lukiolaisiin verrattuna merkittävästi heikommalla tasolla ja terveyserot suurempia, ja siksi lisäresursseja on suunniteltu kohdennettavaksi erityisesti ammattikoululaisten terveydenhoitopalveluihin. Lukioissa terveydenhoitajien määrä on jo suositusten mukainen. Vuoden 2014 aikana ammatillisten oppilaitosten terveydenhoitajamitoitus saatetaan suosituksia vastaavalle tasolle.

Suunnitelman mukaan vuonna 2014 opiskeluterveydenhuoltoon varataan määräraha 48,5 terveydenhoitajan palkkaamiseen, mikä tarkoittaa neljää uutta vakanssia. Lisäksi yhdeksän terveydenhoitajan työpanos kohdennetaan opiskelijoiden sairaanhoitoon terveysasemilla. Terveydenhoitajien lisäksi opiskeluterveydenhuollossa työskentelee myös jatkossa seitsemän psykiatrasta sairaanhoitajaa terveydenhoitajien tukena hoitotyössä. Opiskeluterveydenhuollossa on vuonna 2014 yhteensä 64,5 hoitotyön ammattilaista. Kun otetaan terveydenhoitajien lisäksi huomioon oppilaitoksissa työskentelevät psykiatriset sairaanhoitajat ja terveysasemien terveydenhoitajat, kaupunginhallitus katsoo, että Helsingissä on riittävät suositusten mukaiset opiskeluterveydenhuollon palvelut ja opiskeluterveydenhuollon mitoitus on suosituksia vastaavalla tasolla vuonna 2014.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Etelä-Suomen aluehallintoviraston selvitys- ja kuulemispyyntö
24.10.2013

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan neuvolatoiminnan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon mitoituksia koskevan selvityksen:

1. Yhtenäisen toimintaohjelman toimittaminen aluehallintovirastoon ja vastuuhenkilöiden nimeäminen

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden virastossa on valmistumassa yhtenäinen toimintaohjelma. Sosiaali- ja terveystieteiden virastopäällikkö hyväksyy toimintaohjelman marraskuun loppuun mennessä. Hyväksymisen jälkeen toimintaohjelma toimitetaan aluehallintovirastoon. Toimintaohjelmassa on nimetty myös vastuuhenkilöt.

2. Lääkäri- ja terveydenhoitajamitoitus opiskeluterveydenhuollossa

Sovitun työnjaon mukaisesti Helsingissä opiskeluterveydenhuollon palveluja annetaan sekä oppilaitoksissa että terveysasemilla. Oppilaitoksissa työpanos on kohdennettu asetuksen (338/2011) mukaisesti terveystarkastuksiin, sekä lisäämään opiskelu- ja ympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin alueilla. Asetuksen mukaiset sairaanhoitopalvelut annetaan terveysasemilla. Terveysasemilla työskennellään lääkärihoitaja työparimallilla, joten opiskelija voi saada myös työparin terveydenhoitajan palveluja. Tällä toimintakokonaisuudella turvataan opiskelijalle toimivat ja laadukkaat perusterveydenhuollon palvelut.

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden virasto tuottaa vuonna 2013 palveluja noin 57 200 Helsingissä opiskelevalle opiskelijalle. Syksyllä 2013 sosiaali- ja terveystieteiden viraston opiskeluterveydenhuollon resursseissa ei ole merkittäviä muutoksia kevään 2013 tilanteeseen verrattuna. Oppilaitoksissa (lukiot, aikuislukiot, ammatilliset oppilaitokset, ammattikorkeakoulut) työskentelee yhteensä 44,5 terveydenhoitajaa sekä yhdeksän psykiatrista sairaanhoitajaa opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Lisäksi yhdeksän terveydenhoitajan työpanos suuntautuu opiskelijoiden sairaanhoitoon terveysasemilla. Oppilaitoksissa työskentelee yhteensä 10 lääkärinä ja kahdeksan lääkärin työpanos suuntautuu opiskelijoiden sairaudenhoitoon terveysasemilla.

3. Toimenpiteet ja niiden aikataulutus terveydenhoitajamitoitusten saattamiseksi suosituksia vastaavalle tasolle neuvolatoiminnassa, kouluterveydenhuollossa sekä opiskeluterveydenhuollossa

Neuvolatoiminta

Vuonna 2014 äitiys- ja lastenneuvoloiden asiakasmääräksi on arvioitu noin 6 200 äitiä ja 40 860 lasta.

Vuoden 2014 budjettivalmistelun yhteydessä kaupunginhallitus osoitti Helsingin talousarvioesityksessä 1,4 miljoonan euron lisämäärärahan käytettäväksi neuvolatoimintaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvioesityksen 13.11.2013. Määrärahalla vakinaistetaan 17,5 määräraikaista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman määrärahalla toiminutta terveydenhoitajaa. Lisäksi palkataan kolme uutta terveydenhoitajaa. Vuonna 2014 neuvolatoimintaan varataan määräraha 193,5 terveydenhoitajan ja kahdeksan asiakastyötä tekevän osastonhoitajan palkkaamiseen. Neuvolatoiminnassa on vuonna 2014 yhteensä 201,5 terveydenhoitajatutkinnon suorittanutta työntekijää.

Neuvolatoiminnan terveydenhoitajamitoitus on suosituksia vastaavalla tasolla vuonna 2014.

Sosiaali- ja terveystieteiden tiedon mukaan aluehallintovirasto on todennut Suomen Terveydenhoitajaliitto STHL ry:n toimittamaan kyselyyn perustuen, että neuvoloiden terveydenhoitajamitoitus on voimassa olevien suositusten mukainen Helsingissä.

Kouluterveydenhuolto

Vuonna 2014 peruskoulujen oppilasmääräksi on arvioitu noin 46 600 oppilasta.

Vuonna 2014 kouluterveydenhuoltoon varataan määräraha 77,5 terveydenhoitajan ja yhden asiakastyötä tekevän osastonhoitajan palkkaamiseen. Kouluterveydenhuollossa on vuonna 2014 yhteensä 78,5 terveydenhoitajatutkinnon suorittanutta työntekijää.

Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajamitoitus on suosituksia vastaavalla tasolla vuonna 2014.

Opiskeluterveydenhuolto

Vuonna 2014 Helsingin oppilaitoksissa opiskelee opintotukilain (65/1994) mukaisia opiskeluterveydenhuoltoon oikeutettujen opiskelijoita noin 55 700.

Vuoden 2014 budjettivalmistelun yhteydessä kaupunginhallitus osoitti Helsingin talousarvioesityksessä 1,0 miljoonan euron määrärahan käytettäväksi ennaltaehkäisevän lastensuojelun palveluihin. Ehkäisevää lastensuojelua toteutetaan kunnan palveluissa kuten äitiys- ja lastenneuvolassa sekä muussa terveydenhuollossa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvioesityksen 13.11.2013.

Vuoden 2014 talousarviossa sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnalle ehdotetaan määrärahan osittaisista kohdentamista opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitopalvelujen vahvistamiseen. Kouluterveyskyselyjen mukaan ammattikoululaisten

terveyskäyttäytyminen on lukiolaisiin verrattuna merkittävästi heikommalla tasolla ja terveyserot suurempia, ja siksi lisäresursseja on suunniteltu kohdennettavaksi erityisesti ammattikoululaisten terveydenhoitopalveluihin. Lukioissa terveydenhoitajien määrä on jo suositusten mukainen. Vuoden 2014 aikana ammatillisten oppilaitosten terveydenhoitajamitoitus saatetaan suosituksia vastaavalle tasolle.

Suunnitelman mukaan vuonna 2014 opiskeluterveydenhuoltoon varataan määräraha 48,5 terveydenhoitajan palkkaamiseen, mikä tarkoittaa neljää uutta vakanssia. Lisäksi yhdeksän terveydenhoitajan työpanos kohdennetaan opiskelijoiden sairaanhoitoon terveysasemilla. Terveydenhoitajien lisäksi opiskeluterveydenhuollossa työskentelee myös jatkossa seitsemän psykiatrasta sairaanhoitajaa terveydenhoitajien tukena hoitotyössä. Opiskeluterveydenhuollossa on vuonna 2014 yhteensä 64,5 hoitotyön ammattilaista. Kun otetaan terveydenhoitajien lisäksi huomioon oppilaitoksissa työskentelevät psykiatriset sairaanhoitajat ja terveysasemien terveydenhoitajat, kaupunginhallitus katsoo, että Helsingissä on riittävät suositusten mukaiset opiskeluterveydenhuollon palvelut ja opiskeluterveydenhuollon mitoitus on suosituksia vastaavalla tasolla vuonna 2014.

Tiivistelmä

Kaupunginhallitus antoi 24.6.2013 § 752 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle päätöshistoriaan sisältyvän opiskeluterveydenhuoltoa koskevan selvityksen asetuksen 338/2011 (valtionneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta) toimeenpanosta Helsingissä.

Selvityksen kohteena olivat seuraavat asiat:

- yhtenäinen toimintaohjelma ja vastuuhenkilöt
- terveydenhoitajien ja lääkärin mitoitus opiskeluterveydenhuollossa
- kaupungin toimenpiteet ja niiden aikataulutus terveydenhoitajien ja lääkärimitoitusten saattamiseksi suosituksia vastaavalle tasolle.

Selvitykseen liittyi koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yhteinen toimintasuunnitelma ja terveystarkastusohjelma.

Esittelijä

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää 29.11.2013 mennessä lisäselvitykset liitteenä olevan selvitys- ja kuulemispyynnön (24.10.2013) mukaisesti ainakin seuraavista seikoista:

1. Yhtenäisen toimintaohjelman toimittaminen aluehallintovirastoon ja vastuuhenkilöiden nimeäminen
2. Lääkäri- ja terveydenhoitajamitoitus opiskeluterveydenhuollossa
3. Kaupungin toimenpiteet ja niiden aikataulutus terveydenhoitajamitoitusten saattamiseksi suosituksia vastaavalle tasolle neuvolatoiminnassa, kouluterveydenhuollossa sekä opiskeluterveydenhuollossa.

Esittelijä viittaa sosiaali- ja terveystieteiden valmistelemaan päätösehdotuksen mukaiseen aluehallintovirastolle annettavaan selvitykseen. Aluehallintovirasto on ilmoittanut antavansa ratkaisun asetuksen 338/2011 mukaisten velvoitteiden toteutumisesta terveyskeskuksessa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen aluehallintoviraston selvitys- ja kuulemispyyntö 24.10.2013

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto 14.11.2013

HEL 2012-003830 T 03 00 01

Helsingin kaupunginhallitus on antanut 24.6.2013 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle opiskeluterveydenhuoltoa koskevan selvityksen asetuksen 338/2011 toimeenpanosta Helsingissä.

Selvityksen kohteena olivat seuraavat seikat:

-yhtenäinen toimintaohjelma ja vastuuhenkilöt

-terveydenhoitajien ja lääkärien mitoitus opiskeluterveydenhuollossa

-kaupungin toimenpiteet ja niiden aikataulutus terveydenhoitajien ja lääkärimitoitusten saattamiseksi suosituksia vastaavalle tasolle.

Selvityksen liitteenä oli koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yhteinen toimintasuunnitelma ja terveystarkastusohjelma.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää vielä Helsingin kaupunginhallitusta antamaan 29.11.2013 mennessä lisäselvityksensä, josta tulee ilmetä ainakin seuraavat seikat:

1. Yhtenäisen toimintaohjelman toimittaminen aluehallintovirastoon ja vastuuhenkilöiden nimeäminen
2. Lääkäri- ja terveydenhoitajamitoitus opiskeluterveydenhuollossa
3. Kaupungin toimenpiteet ja niiden aikataulutus terveydenhoitajamitoitusten saattamiseksi suosituksia vastaavalle tasolle neuvolatoiminnassa, kouluterveydenhuollossa sekä opiskeluterveydenhuollossa

Sosiaali- ja terveystervasto antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lisäselvityksen:

1. Yhtenäisen toimintaohjelman toimittaminen aluehallintovirastoon ja vastuuhenkilöiden nimeäminen

Helsingin sosiaali- ja terveystervastossa on valmistumassa asetuksen 338/2011 mukainen yhtenäinen toimintaohjelma. Sosiaali- ja terveystervaston virastopäällikkö hyväksyy toimintaohjelman marraskuun loppuun mennessä. Hyväksymisen jälkeen toimintaohjelma toimitetaan aluehallintovirastoon. Toimintaohjelmassa on nimetty myös vastuuhenkilöt.

2. Lääkäri- ja terveydenhoitajamitoitus opiskeluterveydenhuollossa

Sovitun työnjaon mukaisesti Helsingissä opiskeluterveydenhuollon palveluja annetaan sekä oppilaitoksissa että terveysasemilla. Oppilaitoksissa työpanos on kohdennettu asetuksen (338/2011) mukaisiin terveystarkastuksiin, sekä lisäämään opiskeluympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin alueilla. Asetuksen mukaiset sairaanhoitopalvelut annetaan terveysasemilla. Terveysasemilla työskennellään lääkärihoitaja työparimallilla, joten opiskelija voi saada myös työparin terveydenhoitajan palveluja. Tällä toimintakokonaisuudella turvataan opiskelijalle toimivat ja laadukkaat perusterveydenhuollon palvelut.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimi tuottaa vuonna 2013 palveluja noin 57 200 Helsingissä opiskelevalle opiskelijalle. Syksyllä 2013 sosiaali- ja terveystoimen opiskeluterveydenhuollon resursseissa ei ole merkittäviä muutoksia kevään 2013 tilanteeseen verrattuna. Oppilaitoksissa (lukiot, aikuislukiot, ammatilliset oppilaitokset, ammattikorkeakoulut) työskentelee yhteensä 44,5 terveydenhoitajaa sekä yhdeksän psykiatrista sairaanhoitajaa opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Lisäksi yhdeksän terveydenhoitajan työpanos suuntautuu opiskelijoiden sairaanhoitoon terveysasemilla. Oppilaitoksissa työskentelee yhteensä 10 lääkärinä ja kahdeksan lääkärin työpanos suuntautuu opiskelijoiden sairaudenhoitoon terveysasemilla.

3. Toimenpiteet ja niiden aikataulutus terveydenhoitajamitoitusten saattamiseksi suosituksia vastaavalle tasolle neuvolatoiminnassa, kouluterveydenhuollossa sekä opiskeluterveydenhuollossa

Neuvolatoiminta

Vuonna 2014 äitiys- ja lastenneuvoloiden asiakasmääräksi on arvioitu noin 6 200 äitiä ja 40 860 lasta.

Vuoden 2014 budjettivalmistelun yhteydessä kaupunginhallitus osoitti Helsingin talousarvioesityksessä 1,4 miljoonan euron määrärahan käytettäväksi neuvolatoimintaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvioesityksen 13.11.2013. Määrärahalla vakinaistetaan 17,5 määräraikaista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman määrärahalla toiminutta terveydenhoitajaa. Lisäksi palkataan kolme uutta terveydenhoitajaa. Vuonna 2014 neuvolatoimintaan varataan määräraha 193,5 terveydenhoitajan ja kahdeksan asiakastyötä tekevän osastonhoitajan palkkaamiseen. Neuvolatoiminnassa on vuonna 2014 yhteensä 201,5 terveydenhoitajatutkinnon suorittanutta työntekijää.

Sosiaali- ja terveystoimi toteaa, että neuvolatoiminnan terveydenhoitajamitoitus on suosituksia vastaavalla tasolla vuonna 2014.

Tässä yhteydessä sosiaali- ja terveystoimi haluaa tuoda esille Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen (7.8.2013) Suomen Terveydenhoitajaliitto STHL ry:n osoittamaan kyselyyn Helsingin neuvolatoimintojen mitoituksista. Aluehallintovirasto totesi ratkaisussaan, että neuvoloiden terveydenhoitajamitoitus on voimassa olevien suositusten mukainen Helsingissä. Lisäksi aluehallintovirasto kehotti Helsingin kaupunkia huolehtimaan siitä, että henkilöstömitoitus toteutuu myös tulevaisuudessa suositusten mukaisena.

Kouluterveydenhuolto

Vuonna 2014 peruskoulujen oppilasmääräksi on arvioitu noin 46 600 oppilasta.

Vuonna 2014 kouluterveydenhuoltoon varataan määräraha 77,5 terveydenhoitajan ja yhden asiakastyötä tekevän osastonhoitajan palkkaamiseen. Kouluterveydenhuollossa on vuonna 2014 yhteensä 78,5 terveydenhoitajatutkinnon suorittanutta työntekijää.

Sosiaali- ja terveystyövirasto toteaa, että kouluterveydenhuollon terveydenhoitajamitoitus on suosituksia vastaavalla tasolla vuonna 2014.

Opiskeluterveydenhuolto

Vuonna 2014 Helsingin oppilaitoksissa opiskelee opintotukilain (65/1994) mukaisia opiskeluterveydenhuoltoon oikeutettujen opiskelijoita noin 55 700.

Vuoden 2014 budjettivalmistelun yhteydessä kaupunginhallitus osoitti Helsingin talousarvioesityksessä 1,0 miljoonan euron määrärahan käytettäväksi ennaltaehkäisevän lastensuojelun palveluihin. Ehkäisevää lastensuojelua toteutetaan kunnan palveluissa kuten äitiys- ja lastenneuvolassa sekä muussa terveydenhuollossa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvioesityksen 13.11.2013.

Vuoden 2014 talousarviossa sosiaali- ja terveystaloustaloukselle ehdotetaan määrärahan osittaista kohdentamista opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitopalvelujen vahvistamiseen. Kouluterveyskyselyjen mukaan ammattikoululaisten terveyskäyttäytyminen on lukiolaisiin verrattuna merkittävästi heikommalla tasolla ja terveyserot suurempia, ja siksi lisäresursseja on suunniteltu kohdennettavaksi erityisesti ammattikoululaisten terveydenhoitopalveluihin. Lukioissa terveydenhoitajien määrä on jo suositusten mukainen. Vuoden 2014 aikana ammatillisten oppilaitosten terveydenhoitajamitoitus saatetaan suosituksia vastaavalle tasolle.

Suunnitelman mukaan vuonna 2014 opiskeluterveydenhuoltoon varataan määräraha 48,5 terveydenhoitajan palkkaamiseen, mikä tarkoittaa 4 uutta vakanssia. Lisäksi yhdeksän terveydenhoitajan työpanos kohdennetaan opiskelijoiden sairaanhoitoon terveysasemilla. Terveydenhoitajien lisäksi opiskeluterveydenhuollossa työskentelee myös jatkossa seitsemän psykiatrasta sairaanhoitajaa terveydenhoitajien tukena hoitotyössä. Opiskeluterveydenhuollossa on vuonna 2014 yhteensä 64,5 hoitotyön ammattilaista. Kun otetaan terveydenhoitajien lisäksi huomioon oppilaitoksissa työskentelevät psykiatriset sairaanhoitajat ja terveysasemien terveydenhoitajat, Helsingillä on sosiaali- ja terveystyöviraston näkemyksen mukaan riittävät suositusten mukaiset opiskeluterveydenhuollon palvelut.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskukseen
opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajamitoitus on suosituksia
vastaavalla tasolla vuonna 2014, kun otetaan terveydenhoitajien lisäksi
huomioon oppilaitoksissa työskentelevät psykiatriset sairaanhoitajat ja
terveysasemien terveydenhoitajat.

5.6.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Marketta Kupiainen, hallintoylihoitaja, puhelin: 310 42348
marketta.kupiainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 24.06.2013 § 752

HEL 2012-003830 T 03 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle
seuraavan opiskeluterveydenhuoltoa koskevan selvityksen:

Sovitun työnjaon mukaisesti Helsingissä opiskeluterveydenhuollon
palveluja annetaan sekä oppilaitoksissa että terveysasemilla. Työpanos
oppilaitoksissa on kohdennettu terveystarkastuksiin ja
oppilaitosyhteistyöhön. Asetuksen mukaiset sairaanhoitopalvelut
annetaan Helsingissä työnjaon mukaisesti Helsingin 25
terveysasemalla. Terveysasemilla työskennellään lääkäri-hoitaja
työparimallilla, joten opiskelija voi saada myös työparin
terveydenhoitajan palveluja. Oppilaitoksiin suunnattava lääkärityöpanos
on kohdennettu terveystarkastuksiin ja oppilaitosyhteistyöhön. Tällä
toimintakokonaisuudella turvataan opiskelijalle mahdollisimman
toimivat ja laadukkaat perusterveydenhuollon palvelut.

Lukukauden 2012 - 2013 aikana Helsingin terveyskeskus (1.1.2013
alkaen sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus) on tuottanut
opiskeluterveydenhuollon palveluja 57 200:lle Helsingissä opiskelevalla
opiskelijalla. Ulkokuntalaisten määrä on huomattava. Lukiolaisista 26 %
ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista 35 % ja
ammattikorkeakouluopiskelijoista 47 % on ulkokuntalaisia.

Vuonna 2012 opiskeluterveydenhuollossa oli yhteensä runsaat 60 000
hoitokontaktia, joko käynteinä, hoitopuheluin tai sähköisenä asiointina.
Lääkärikontakteja oli noin 7 000, ja kontakteja terveydenhoitajille ja
psykiatrisille sairaanhoitajille oli runsaat 53 000. Lisäksi opiskelijat
asioivat terveysasemilla. Vuonna 2012 Helsingin terveysasemilla kävi
16- 25 -vuotiaiden ikäryhmästä 39 600 eri henkilöä sairauden hoitoon
liittyvissä asioissa lääkärin ja terveydenhoitajan vastaanotoilla.
Käyntejä ja käyntiä korvaavia hoitopuheluita oli yhteensä 128 600,

joista lääkärikäyntien osuus oli 47 100. Kaikki tämän ikäryhmän kävijät eivät olleet opiskelijoita, mutta lukumäärä on kuitenkin suuntaa antava. Ulkokuntalaisia oli kaiken kaikkiaan 2 800 henkilöä ja he olivat pääsääntöisesti opiskelijoita.

Tarkasteltaessa pelkästään terveydenhoitajia, lukioissa terveydenhoitajien määrä on mitoitussuosituksen mukainen. Ammatillisissa oppilaitoksissa on mitoitussuosituksiin verrattuna 4,4 terveydenhoitajan ja ammattikorkeakouluissa 13,9 terveydenhoitajan vaje. Helsinki on viime vuosina laajentanut hoitotyön osaamista opiskeluterveydenhuollossa lisäämällä psykiatristen sairaanhoitajien vakansseja terveydenhoitajien vakanssien rinnalle. Opiskeluterveydenhuollossa työskentelee tällä hetkellä 9 psykiatrista sairaanhoitajaa. Laskennallisesti 9 terveydenhoitajan työpanos suuntautuu opiskelijoiden sairaanhoitoon terveysasemilla. Kun kaikki nämä hoitotyön resurssit lasketaan yhteen, mitoitusasetuksen edellyttämä suositustaso toteutuu. Lääkäreiden kohdalla opiskeluterveydenhuollossa puuttuu mitoitussuosituksista 8,4 lääkäriä. Laskennallisesti 8 lääkärin työpanos suuntautuu tällä hetkellä opiskelijoiden sairaudenhoitoon terveysasemilla. Sosiaali- ja terveysviraston näkemyksen mukaan lääkäreiden määrä on myös siten mitoitussuosituksen tasolla. Kouluterveyskyselyjen mukaan ammattikoululaisten terveystarkastus on lukiolaisiin verrattuna merkittävästi heikommalla tasolla ja terveyserot suurempia. Pidemmän ajan tavoitteena on, että opiskeluterveydenhuollon palvelut ammatillisissa oppilaitoksissa ovat samalla tasolla kuin lukioissa.

Sosiaali- ja terveysvirastossa on koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yhteinen kirjallinen toimintasuunnitelma ja terveystarkastusohjelma (liite). Terveystarkastusohjelman sisältö on laaja-alainen ja kattaa laadukkaan terveystarkastusohjelman kriteerit.

Opiskeluterveydenhuollon terveystarkastusohjelman mukaisesti terveydenhoitaja tekee kaikille lukiossa ja ammatillisessa perus- tai aikuiskoulutuksessa ensimmäistä vuotta opiskeleville terveystarkastuksen. Lääkärintarkastus järjestetään toisen asteen koulutuksessa opiskeleville ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna. Opiskeluterveydenhuollon lääkärintarkastus tehdään miespuolisille opiskelijoille sinä vuonna, kun opiskelija on kutsunnaalainen.

Opiskelijalla on aina mahdollisuus hakeutua terveydenhoitajan vastaanotolle ammattikorkeakoulussa. Terveydenhoitajan terveystarkastusta tarjotaan kaikille ensimmäistä vuotta ammattikorkeakoulussa opiskeleville. Osa opiskelijoista kutsutaan henkilökohtaisesti terveydenhoitajan tarkastukseen terveystarkastuslomakkeen tai sähköisesti lähetetyn terveystarkastuksen perusteella. Ammattikorkeakoulussa opiskeleville varataan aika

lääkärin vastaanotolle terveydenhoitajan tekemän hoidon tarpeen arvion perusteella. Terveystarkastuksissa korostuvat opiskelijan omien voimavarojen tukeminen, terveyden edistäminen ja ongelmia ehkäisevä työote. Toiminnassa otetaan huomioon monikulttuurisuus ja muut pääkaupunkiseudulliset erityispiirteet. Ammattikorkeakouluissa on jo tällä hetkellä mahdollista järjestää terveystarkastuksia enemmän kuin mitä opiskelijat niihin hakeutuvat.

Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on laadittu hallintokuntien välisenä yhteistyönä. Sosiaali- ja terveystarve on vahvasti mukana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimeenpanossa. Hyvinvointisuunnitelmaa laadittaessa lähtökohtana oli, että se kattaa myös asetuksen 388/2011 vaatimukset yhtenäisestä toimintaohjelmasta vastuuhenkilöineen. Aluehallintovirasto on sittemmin todennut ratkaisussaan, että toimintaohjelma tulee laatia erikseen. Helsingin sosiaali- ja terveystarve laatii aluehallintoviraston edellyttämän yhtenäisen toimintaohjelman niin, että se on valmis vuoden 2013 loppuun mennessä. Toimintaohjelmassa määritellään myös vastuuhenkilöt. Toimintaohjelma laaditaan yhteisesti neuvolatyölle, kouluterveydenhuollolle, opiskeluterveydenhuollolle ja suunterveydenhuollolle ja mukaan pyydetään tärkeimpien yhteistyökumppanien edustajat, kuten varhaiskasvatusvirasto, opetusvirasto ja nuorisoasiainkeskus.

Opiskelijoille on eri ikäkausina tehty lukuisia terveydenhoitajan ja lääkärin suorittamia terveystarkastuksia, joissa terveydentilan poikkeamiin jo on otettu kantaa ja tarvittavat lisätutkimukset ja jatkohoidot on tehty. Lukiolaisille ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille tehdään asetuksen mukaiset tarkastukset. Ammattikorkeakouluopiskelijat ovat täysi-ikäisiä ja osaavat hakeutua hoitoon huomatessaan muutoksia terveydentilassaan.

Ammattikorkeakoulujen osalta on todettava, että parhaillaan on käynnissä on kokeilupilotit Seinäjoella ja Lappeenrannassa ammattikorkeakoulun opiskelijoille suunnattavien opiskeluterveydenhuollon palvelujen tuottamista YTHS:n palvelujärjestelmän kautta. Pilotin tulosten perusteella tulee arvioitavaksi, onko ammattikorkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltopalvelujen siirtäminen YTHS:lle toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua.

Yhteenvetona kaupunginhallitus katsoo, että ottaen huomioon opiskelijoiden käytössä olevat opiskeluterveydenhuollon henkilöstöresurssit ja terveystarve resurssit, Helsingillä on riittävät ja sosiaali- ja terveystarve arvion mukaan mitoitussuosituksen mukaiset palvelut. Sosiaali- ja terveystarve arvion mukaan Helsingillä on tarjottavana opiskelijoille keskimääräistä paremmat ja

laadukkaamat palvelut verrattuna valtakunnallisiin keskiarvoihin. Toiminnan sisältöjä on kehitetty ja toiminnan laatua seurataan laatumittauksilla. Opiskelijoilla on käytössään psykiatristen sairaanhoitajien sekä terveystieteiden lääkäri- ja terveydenhoitajapalvelut. Haasteena Helsingissä on, että hajanaisista opiskeluterveydenhuollon palveluista muodostuisi opiskelijoille yhtenäinen kokonaisuus terveyden- ja sairaanhoidossa. Erityisen tärkeää tämä on nuorille ammattikoululaisille.

Käsittely

24.06.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: 1. Neljännen kappaleen (Tarkasteltaessa pelkästään terveydenhoitajia...) jälkeen:

"Kouluterveyskyselyjen mukaan ammattikoululaisten terveyskäyttäytyminen on lukiolaisiin verrattuna merkittävästi heikommalla tasolla ja terveyserot suurempia. Pidemmän ajan tavoitteena on, että opiskeluterveydenhuollon palvelut ammatillisissa oppilaitoksissa ovat samalla tasolla kuin lukioissa."

2. ja lausunnon loppuun: "Haasteena Helsingissä on, että hajanaisista opiskeluterveydenhuollon palveluista muodostuisi opiskelijoille yhtenäinen kokonaisuus terveyden- ja sairaanhoidossa. Erityisen tärkeää tämä on nuorille ammattikoululaisille."

Kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Oskalan vastaehdotuksen yksimielisesti.

17.06.2013 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi